

Załącznik
do Uchwały Nr 3668/2025
Zarządu Województwa Opolskiego
z dnia 9 września 2025 r.

Opinia

Analizując zapisy przedłożonego do zaopiniowania projektu *Strategii Rozwoju Gminy Cisek na lata 2026-2035 (Projekt)* Zarząd Województwa Opolskiego stwierdził, że dokument spełnia wymogi art. 10e ust. 3 pkt 4 i 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153), tj. określa model struktury funkcjonalno-przestrzennej (Rozdz. 10 str. 70-85) oraz ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej gminy (Rozdz. 11 str. 86-92) i stwierdza się jego spójność ze *Strategią Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030* (Strategia Opolskie 2030).

Autorzy *Projektu* wskazują na komplementarność obydwu dokumentów poprzez zestawienie ich celów operacyjnych (Tabela nr 1 str. 10). Zapisy *Projektu* uwzględniają także Obszary Strategicznej Interwencji określone w Strategii Opolskie 2030, wskazując na przynależność gminy do Subregionu Kędzierzyńsko-Strzeleckiego (str. 9 i 14).

Jednocześnie dla poprawy czytelności dokumentu i jego redakcji, proponujemy następujące korekty/uzupełnienia w treści *Projektu*:

▪ Rozdział 1.3 Komplementarność:

- **Str. 8** - prawidłowy zapis tytułu strategii regionalnej to: Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030 (w skrócie: Strategia Opolskie 2030), pisany bez cudzysłowu i kropki. Prosimy o ujednolicenie zapisów we wszystkich miejscach, w których przytaczany jest tytuł lub jego skrót oraz usunięcie cudzysłowów i kropek np. na str. 9, 10, 16 i dalszych.
- **Str. 9** – załączony w rozdziale rysunek dotyczący tzw. Opolskiej „11” nie zawiera kierunków działań określonych w Strategii Opolskie 2030, dlatego proponujemy przeformułowanie zdania: „Poniżej przedstawiono tzw. Opolską 11-tkę, czyli jedenaście zdefiniowanych w strategii celów operacyjnych oraz kierunki działań, które zawierają się w trzech celach strategicznych: człowiek i relacje, środowisko i rozwój oraz silna gospodarka.”

Na np.:

„Poniżej przedstawiono tzw. Opolską „11”, czyli jedenaście zdefiniowanych w strategii celów operacyjnych, które uszczegóławiają trzy cele strategiczne tj.: Cel strategiczny 1: Człowiek i relacje – mieszkańcy gotowi na wyzwania i tworzący otwartą wspólnotę, Cel strategiczny 2: Środowisko i rozwój – środowisko odporne na zmiany klimatyczne i sprzyjające rozwojowi oraz Cel strategiczny 3: Silna gospodarka – gospodarka inteligentna wzmacniająca konkurencyjność regionu.”

- **Str. 10** - proponujemy przeformułowanie zdania:

„Strategia Rozwoju Gminy Cisek na lata 2026–2035 jest komplementarna z ustaleniami rozwojowymi zawartymi w Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego. Opolskie 2030 w każdym z wymienionych wcześniej celów szczegółowych, co zostało przedstawione w poniższej tabeli.”

Na np.:

„Strategia Rozwoju Gminy Cisek na lata 2026–2035 jest komplementarna ze Strategią Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030 w każdym z wymienionych wcześniej celów strategicznych i operacyjnych, co zostało przedstawione w poniższej tabeli.”

Dodatkowo, w uzupełnieniu **Rozdz. 1.3 Komplementarność** na str. 8, warto byłoby pokazać również spójność *Projektu* ze strategią ponadlokalną wymienioną wśród innych dokumentów na str. 8.

Ponadto przekazujemy niżej wymienione sugestie:

- **Str. 6 – Rozdział 1.2 Metodyka opracowania strategii** – warto byłoby uzupełnić tę część dokumentu o etap ewaluacji *ex-ante*, zwłaszcza, że został on zrealizowany i omówiony na str. 99.
- **Str. 34 – Rozdział 3.2 Gmina Cisek – wnioski z analizy *desk research*** – proponujemy, aby na kafelkach pokazanych na *Rysunku 5 Liczba osób z niepełnosprawnością w Gminie Cisek według wyników NSP 2021* używać również określenia „osoby z niepełnosprawnością” zamiast „osoby niepełnosprawne”.
- **Str. 48 - Rozdział 3.3 Wnioski w warsztatach planowania strategicznego** – w tekście tego rozdziału jest mowa o zbieraniu opinii „na temat obecnej sytuacji w gminie oraz wspólne wypracowanie wizji rozwoju do roku 2030”. Horyzont czasowy *Projektu* został ustalony na rok 2035, czyli zasadnym byłoby wypracowanie wizji gminy Cisek do roku 2035.
- **Rozdział 4. Analiza SWOT**
 - **Str. 50** - w opisie czterech grup czynników wykorzystywanych w analizie SWOT błędnie pojawia się słowo „miasto” zamiast „gmina”;
 - **Str. 52** - Zagrożenia – sugerujemy ponowne przeanalizowanie zidentyfikowanych czynników z uwzględnieniem ich „aspektu zewnętrznego”. W zagrożeniach wskazano np. „Pogłębianie się negatywnej sytuacji demograficznej na skutek starzenia się społeczności lokalnej” - to cecha wewnętrzna społeczeństwa lokalnego, która zresztą została wskazana w słabych stronach, w czynnikach pn. „Spadek liczby mieszkańców i starzejące się społeczeństwo” i „Niski przyrost naturalny i odpływ mieszkańców z gminy.” Innymi przykładami zagrożeń, które zaliczone powinny być do słabych stron, są np. „Trudności w pozyskiwaniu gruntów pod inwestycje”, „Ograniczone zasoby budżetowe i mała baza podatkowa” czy „Spadek liczby gospodarstw rolnych i brak alternatywnych źródeł dochodu.”
- **Str. 69 - Tabela 10. Zestawienie celów strategicznych...** - tabela jest „ucięta”. Konieczne jest przeformatowanie strony i np. zmiana orientacji strony na poziomą.
- **Str. 90 - Rozdział 11. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej** – prosimy o weryfikację czy w zdaniu: „Zakłada się rozwój przeprawy kajakowej przez rzekę Odrę oraz lokalizację przystani kajakowej w miejscowości Biadaczów i Przewóz.” autorom *Projektu* na pewno chodziło o „przeprawę”?
- **Str. 93 – Rozdział 12. Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia** - w nagłówku *Tabeli 13. Oczekiwane rezultaty planowanych działań strategicznych w perspektywie 2035 roku*, w kolumnie opisanej jako „Oczekiwana tendencja (lub wartość docelowa) w 2035 r.” proponuje się usunąć słowo „tendencja”, ponieważ wszystkie wskaźniki w tej kolumnie mają konkretną wartość.
- **Rozdział 13.1 Realizacja, monitoring, ewaluacja i aktualizacja strategii**

- **Str. 96 - Procedura monitorowania** – w pierwszym punkcie napisano: „Monitoring bieżący będzie realizowany minimalnie co trzy lata.” Z kolei w ostatnim widnieje: „Wynikiem corocznie prowadzonego monitoringu...” – te zapisy wymagają uspoźnienia.
- **Str. 96 - Ewaluacja i aktualizacja dokumentu** – w pierwszym punkcie fragmentu poświęconego ewaluacji napisano: „*Rekomenduje się przeprowadzenie przeglądu strategicznego w 2035 roku (ewaluacja ex-post)*”. Z kolei, w części dotyczącej aktualizacji czytamy, że: „*Ocena realizacji strategii na podstawie danych zawartych w raportach ewaluacyjnych zostanie dokonana w latach 2030 i 2035.*” – te zapisy wymagają uspoźnienia.
- **Str. 97 – Rozdział 13.2. Finansowanie strategii** – z zapisów tej części dokumentu wynika, że „*Środki budżetu jednostek samorządu terytorialnego – regionalne, powiatowe oraz środki własne gminy*” i „*Środki pochodzące z budżetu województwa opolskiego*” to różne źródła finansowania, prosimy o doprecyzowanie zapisów.
- **Str. 98 - Rozdział 13.3 Opiniowanie i proces komunikacji społecznej** – zawiera zdanie: „*Mieszkańcy mieli także możliwość zgłaszania propozycji przedsięwzięć i projektów, które powinny znaleźć się w strategii...*” O jakim naborze jest tu mowa? I gdzie te propozycje pojawiają się w Strategii?
- **Str. 77 - Rozdział 10 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy** - przywołuje się błędnie nazwany krajobraz priorytetowy „Rzeka Odra od granicy z woj. śląskim do Malni” – prosimy o korektę nazwy krajobrazu. Poprawna nazwa to: „Odra od granicy z woj. śląskim do Malni”.

Ponadto, w **Rozdz. 1.3 Komplementarność**, w wykazie kluczowych dokumentów planistycznych zabrakło wskazania dokumentu pt. *Audyt krajobrazowy województwa opolskiego*. *Audyt krajobrazowy województwa opolskiego* został przyjęty uchwałą nr XIV/158/2025 Sejmiku Województwa Opolskiego w dniu 25 marca 2025 r. Dokument został sporządzony w formie cyfrowej i zamieszczony pod adresem <https://bip.opolskie.pl/2024/07/audyt-krajobrazowy-wojewodztwa-opolskiego/>. Uchwalony dokument wskazuje na obszarze gminy Cisek ww. krajobraz priorytetowy *Odra od granicy z woj. śląskim do Malni* (kod: 16-318.59-03), którego granice zilustrowane są w części graficznej *Audyty krajobrazowego*, natomiast rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony zawarte są w karcie rekomendacji i wniosków, znajdującej się w części opisowej i tabelarycznej dokumentu (materiały dostępne pod wyżej wskazanym adresem).